

CUMHURİYET DÖNEMİ MAKALELER BİBLİYOGRAFYASI (1923–1999) KULLANIM KILAVUZU [CD-ROM]

Kapsam: Cumhuriyet Dönemi Makaleler Bibliyografyası (1923–1999), 1923'den günümüze süreli yayınlarda yayımlanan makalelerin bir dökümünü içermektedir.

Kayıt Arama: Seçenekler menüsünden Kayıt Arama komutu seçildiğinde ya da araç çubuğundan Kayıt Arama düğmesine basıldığında, tarama yapılması için gereken ölçütlerin girilmesini sağlayan bir pencere açılır. Bu pencerede, makale bilgilerinin değişik alanları için ölçütleri girip Bul düğmesine tıklanınca bulunan kayıtlar ekranda görüntülenir. Bulunan kayıtların sayısı, ekranda görüntülenemeyecek kadar çoksa, pencerenin sağında Sonraki 100 Kayıt yazılı bir düğme etkin olacaktır. Bu düğmeye basılarak kayıtlar yirmişer yirmişer ekranda görüntülenebilir. Listelenen kayıtlardan birinin üzerine farenin sol tuşuyla tıklarsanız, o kaydın ayrıntıları pencerenin alt kısmında listelenecektir.

Sütun Ayarları: Arama yapıldıktan sonra bulunan kayıtların listesi kullanıcının kendi isteğine göre düzenlenebilmektedir. Seçenekler menüsünden Sütun Ayarları komutunu seçerek ya da araç çubuğundan Sütun Ayarları düğmesine tıklayarak bulunanlar listesinde hangi sütunların listeleneceğini belirleyebilirsiniz. Listelenecek alanları seçtikten sonra Uygula düğmesine tıklarsanız, daha sonra sadece çentikli alanlar listede görüntülenir. Aynı penceredeki Standart düğmesine tıklarsanız, program kendi varsayılan değerlerini kullanır. Bunun dışında bulunanlar listesindeki sütunların genişliklerini herhangi bir menüye başvurmaksızın doğrudan fareyle değiştirmeniz de mümkündür.

Sütunları Eşit Böl: Sütunların genişliği kullanıcı tarafından değiştirilebilir. Bu değişikliklerden vazgeçmek için, araç çubuğundaki Sütunları Eşit Böl düğmesine tıklamak yeterlidir. Program her çalıştırıldığında ilkin sütunların standart görünümüleri ekrana gelir.

ARAMA KURALLARI

Arama kurallarına dikkat etmek aradıklarınıza daha kolay erişebilmenizi sağlayacaktır.

1.Tek Bir Ölçütle Arama: Arama penceresinde görünen alanlardan herhangi birisini doldurup Bul düğmesine bastığınızda program, verilerden bu koşulu sağlayanları ekrana getirir. Ancak bu durumda bazen yüzlerce, hatta binlerce kayıt ekrana gelebilir. Bu gibi durumlarda istediğiniz bilgilere daha çabuk erişebilmek için çoklu aramalara başvurmak gerekir.

Örnek: Arama penceresinde Eser Adı alanına Türkiye yazdığınızda Eser Adlarında Türkiye sözcüğü geçen bütün eserler listelenecektir.

Arama sırasında, "kelime başında ara" seçeneğinin karşısındaki kutucukta bir çentik varsa, girdiğiniz ölçüt sadece kelime başlarında geçiyorsa bulunur. Benzer şekilde, "Tam kelime ara" seçeneğinin karşısındaki kutucukta çentik varsa, aranan ölçüt başka bir sözcüğün parçasıysa dikkate alınmaz. Her iki seçenek de özellikle eser adlarıyla arama yapılırken kullanışlıdır. Bu seçenekler sayesinde Eser adında Osman yazdığınızda isterseniz, içinde hem Osman, hem Osmanlı hem de Nuruosmaniye sözcükleri geçen bütün eserleri bulabilirsiniz; seçenekleri kullanarak içinde Osmanlı ya da Nuruosmaniye geçen eserleri eleyebilirsiniz.

2.Birden Çok Ölçütle Arama: Programda birden çok ölçütle arama yapılıp alan daraltmak mümkündür. Böylelikle binlerce veri arasından istenen kayda ya da kayıtlara daha çabuk erişilebilir. Alanlar arasında VE, VEYA ya da DIŞINDA bağlaçları kullanılmalıdır.

Örnek: Arama penceresinde Eser Adı alanına Türkiye, Yazar Adı alanına Ahmet girilip bağlaç olarak VE seçildiğinde, isminde Ahmet geçen yazar(lar)ın yazdığı, başlığında Türkiye sözcüğü geçen eserlerin bilgileri listelenir.

Arama penceresinde Eser Adı alanına Türkiye, Yazar Adı alanına Ahmet girilip bağlaç olarak VEYA seçildiğinde, isminde Ahmet geçen yazar(lar)ın yazdığı bütün eserlerle birlikte, (kimin tarafından yazılmış olursa olsun) başlığında Türkiye sözcüğü geçen eserler de listelenir.

Arama penceresinde Eser Adı alanına Türkiye, Yazar Adı alanına Ahmet girilip bağlaç olarak DIŞINDA seçildiğinde, isminde Ahmet geçen yazar(lar)ın dışındaki bütün yazarlar tarafından yazılmış olan ve başlığında Türkiye sözcüğü geçen eserlerin bilgileri listelenir.

3.Diğer Özellikler

Belli iki tarih arasında yayımlanmış makaleleri taramak mümkündür. Örnek: Yıl (başlangıç) alanına 1979, Yıl (Bitiş) alanına 1985 yazılırsa, 1979 ile 1985 tarihleri arasında yayımlanmış makaleler bulunur. Tarih ölçütünü öteki ölçütlerle kullanmak mümkündür. Tarih ölçütü her zaman VE bağlacıyla kullanılır.

Arama penceresinde Kelime Başında Ara seçeneği seçili durumdadır. Bu durumda aranan ölçütler sadece kelime başındayken dikkate alınır. Seçenekteki çentik kaldırıldığında, aranan kutusunda girilen ölçütler kelime ortasında da bulursa listede görüntülenir.

Örnek: Makale adı alanına ilgi yazıldığında, makale başlığında ilgi sözcüğü bulunan kayıtlar ekrana getirilir. Kelime Başında Ara seçeneğindeki çentik kaldırıldıktan sonra aynı arama yapılırsa, bu kez başlığında bilgi geçen makaleler de listede görüntülenecektir.

Arama sırasında, "kelime başında ara" seçeneğinin karşısındaki kutucukta bir çentik varsa, girdiğiniz ölçüt sadece kelime başlarında geçiyorsa bulunur. Benzer şekilde, "Tam kelime ara" seçeneğinin karşısındaki kutucukta çentik varsa, aranan ölçüt başka bir sözcüğün parçasıysa dikkate alınmaz. Her iki seçenek de özellikle eser adlarıyla arama yapılırken kullanışlıdır.

Bibliyografya kapsamına alınan tüm süreli yayınların ve makalelerinin bibliyografik künyesi verilen tüm yazarların alfabetik dizini, arama penceresindeki "dergi adı" ve "yazar adı" seçeneklerinin yanındaki butonlara tıkladığında görülebilir.

Makalelere Dewey 20. Versiyon 2. Özet kurallarına göre en az bir en çok üç Konu Kodu verilmiştir. Dilediğiniz takdirde konu kodlarına göre makale taraması yapmak da mümkündür.

TARAMA SONUÇLARI

Sıralama: Arama ölçütlerine bağlı olarak, arama sonucunda ekrana çok sayıda veri gelebilir. Verilerin ekrana sığmaması durumunda listelenen verilerden aşağıda kalanları ekranın en sağındaki kaydırma çubuğunu hareket ettirerek görebilirsiniz. Çok sayıda verinin bulunması durumunda program bulunan kayıtları yüzerlik paketlerle ekrana getirir. Bu durumda bir sonraki 100 kaydı görüntülemek için "Sonraki 100 kayıt" düğmesine tıklamanız gerekmektedir.

Çok sayıdaki veri arasından aradıklarınızı kolayca bulabilmeniz için verileri sıralayabilirsiniz. Ekrana gelen kayıtlar makalelerin basım tarihine göre sıralıdır. Başka ölçütlere göre de sıralamalar yapmak mümkündür. Sıralama için, Eser Adı yazan düğmeye tek bir kez tıklamanız yeterlidir; bu durumda arama sonucunda bulunan veriler eser adına göre sıralanacaktır. Yazar Adı düğmesine tıkladığınızda, veriler bu kez de yazar adlarına göre sıralanır.

Yazdırma: Bulunan veriler ekranda Microsoft Excel'in ekran görünümüne benzer, alışıldık bir tarzda görüntülenir. O anda seçili olan tek bir kaydın tüm görüntüleri ekranın altında listelenir. Ekranın altında bulunan ayrıntılar "Sadece seçili kaydı kağıda dök" düğmesine tıklanarak yazıcıdan bastırılabilir. Bulunan verilerin bir kısmının ya da tümünün yazıcıdan bastırılması isteniyorsa, önce bu kayıtların ekranda seçilmesi sonra da "Seçilmiş tüm kayıtları kağıda dök" düğmesine tıklanması gerekmektedir. (Bulunan kayıtlardan birden fazlasının seçilmesi, Shift tuşuna basılarak fareyle çok sayıda kaydın birden seçili (karartılmış) hale getirilmesi demektir.)